



Nico van Roden (links) in gesprek met Victor Roggeveen.

## Gesprek met een dynamisch NVVK-duo

# Uitdagingen in overvloed

**Joyce Koster**

Freelance journalist

**Ze zijn aan elkaar gewaagd, de scheidend voorzitter en de nieuwe. Ze pareren elkaar voortdurend met kwinkslagen. Ze hebben bovendien gemeen dat ze barsten van de energie. Kortom, Nico van Roden is een heel natuurlijke opvolger van Victor Roggeveen, die in 2003 aantrad als voorzitter en in zes jaar veel in beweging heeft gezet.**

Victor: 'Mijn streven is om van de beroepsvereniging NVVK een club met ambitie te maken en daar zijn we goed mee op weg. De sfeer van "sigaren en natte regenjassen" bij de ledenvergaderingen ligt ver achter ons. Er is het nodige veranderd en er wordt op verschillende fronten met de buitenwereld genetwerkt. Daardoor is er nu wel een aantal losse eindjes ontstaan; ik zal er nog werk aan hebben om alles netjes achter te laten.'

Nico lacht en valt hem bij. 'Ja, Victor heeft het patent op dynamiek. In de vijf pijlers van de NVVK – arbeidsveiligheid, externe veiligheid, transportveiligheid, consumentveiligheid en patiëntveiligheid – is de afgelopen jaren veel gebeurd. De banden van de NVVK met andere beroepsverenigingen en met organisaties als Stichting Consument en Veiligheid, de vakorganisatie voor brandweervrijwilligers en de Nederlandse Vereniging voor Kwaliteit in de Zorg zijn onder Victors voorzitter-

schap aangehaald of ontstaan en beginnen nu vruchten af te werpen. De basisgroepen binnen de vereniging zijn steeds actiever geworden, vakinhoudelijke bijeenkomsten met meer dan 100 leden zijn geen uitzondering meer. Daardoor komen gelukkig ook veel nieuwe ideeën uit alle hoeken van de vereniging. Wat dat betreft is er een groot verschil met toen ik lid werd in 2001.'

Dat er zoveel in beweging is gezet, betekent dus dat het werk niet af is. 'Als het al ooit af kan komen natuurlijk', merkt Nico op. 'Aan mij de schone taak om met de overgebleven losse eindjes aan de slag te gaan. En ondanks het vele werk moeten nieuwe initiatieven voldoende ruimte blijven krijgen. Hoe meer leden, des te meer creativiteit en dus positieve ontwikkeling. Om die creativiteit om te zetten in constructieve projecten heeft het hoofdbestuur inmiddels een speciale projectgroep ingesteld.'

### Veiligheid als maatschappelijk element

Kon Victor meer dan een dag in de week besteden aan het aanjagen van de club, Nico's tijd is beperkt tot een halve dag in de week. Met dank aan zijn werkgever, Oranjewoud, die hem die tijd ter beschikking stelt. Het ingenieursbureau vindt maatschappelijk ondernemen belangrijk en ondersteunt hiermee naar eigen zeggen een maatschappelijk doel.

Dat betekent dat het bestuur tot een andere, meer taakgerichte werkwijze heeft moeten komen, wat weer een stap voorwaarts is in de beoogde professionalisering van de NVVK. Nico stelt zich voor dat hij vooral de man is die de consolidatie voor zijn rekening neemt en bruggen slaat. Zijn eerste daad op dat gebied is de koppeling van de websites van NVVK en Consument en Veiligheid. De vereniging heeft consumentveiligheid als domein in haar beleid opgenomen, maar door haar oorspronkelijke achtergrond (arbeidsveiligheid) ontberen de leden voldoende kennis om het onderwerp zelfstandig op de kaart te zetten. Tijdens een typisch netwerkgesprek is Nico het afgelopen NVVK-congres met Consument en Veiligheid overeengekomen dat die organisatie de NVVK zal ondersteunen waar het de inhoud van de website betreft. Nico maakte in het kader van eerder overleg trouwens al in 2006 kennis met de stichting. Consument en Veiligheid zocht toen expertise op het gebied van arbeidsveiligheid, nu zijn de rollen omgedraaid. Een schoolvoorbeeld van kruisbestuiving.

Ook verwacht hij veel van het 'voorzittersoverleg' tussen de beroepsverenigingen, waarin, zonder vaste agenda, uiteenlopende kwesties aan de orde komen. De voorzitters van BA&O (arbeids- en organisatiedeskundigen), NAVB (bedrijfsartsen), NVvA (arbeidshygiënist) en NVVK bespreken daar ook ethische en politiek gevoe-

lige vraagstukken waarmee de beroepsverenigingen te maken hebben. 'Ook uit dat overleg komen veel initiatieven voort. Daar verheug ik me op.' Nico verwacht overigens dat de aandacht zich behalve op traditionele onderwerpen zoals procesveiligheid en milieu ook zal richten op 'duurzaam ondernemen', waarvan veiligheid volgens hem onderdeel uitmaakt. Hij verklaart zich nader. 'Nu, tijdens de recessie, kunnen bedrijven out-of-pocketkosten nauwelijks nog verantwoorden. Tenzij de moderne duurzame gedachte of "sustainability" erachter zit. Voor de NVVK is dat een mooi aanknopingspunt: veiligheid als maatschappelijk element.' Wat hem op een volgende wens brengt: dat de NVVK zijn sporen gaat verdienen in de Club van Boedapest, die in 1993 werd opgericht door de Hongaarse wetenschapsfilosoof Ervin László. 'Die club houdt zich bezig met allerlei politieke wereldissues. Op het gebied van generieke veiligheid zou de NVVK daar volgens mij best een bijdrage aan kunnen leveren.' Dat is een mooie uitdaging voor de nieuwe voorzitter.

### Evenwichtig beleid

Dan Victor, die hoopte dat hij tijd zou overhouden nu hij geen voorzitter meer is. 'Ik dacht dat ik een stuk minder te doen kreeg, maar er blijkt meer op aarde te zijn dan het voorzitterschap van de NVVK.' Hij grijnst breed. 'Mijn volgende klus is al bepaald en we zijn inmiddels bezig met het voorbereiden van het volgende congres.' Maar dat is niet het enige natuurlijk. Waar het zijn professe als veiligheidskundige betreft kan hij zich nu helemaal richten op zijn grote liefde: patiëntveiligheid. Nico neemt de gelegenheid te baat Victor te bestempelen tot 'boegbeeld van de patiëntveiligheid', een compliment waar Victor het niet helemaal mee eens is. 'Waar het de veiligheidskundige gemeenschap betreft is dat niet zo verwonderlijk, arbeidsveiligheid is onze "roots". Maar ik ben ervan overtuigd dat, als het erom gaat slachtoffers te voorkomen, er enorme winst in de zorg is te behalen.'

Hij vertelt over de sterftcijfers: 'Jaarlijks sterven grofweg zo'n 80 mensen bij de arbeid en er vallen zo'n 800 doden in het verkeer. In ziekenhuizen zijn jaarlijks zo'n 1.800 doden te betreuren en ik ben er heilig van overtuigd dat dat aantal sterk is terug te brengen. Dus heb ik ervoor gekozen mijn professionele prioriteit daar te leggen.' Tweeënhalf jaar geleden werd Victor gevraagd om samen met zijn collega Peter Berlie het Beatrixziekenhuis in Gorinchem te helpen zijn veiligheidsbeleid vorm te geven. De directeur van het ziekenhuis had besloten de verbetering van de veiligheid van patiënten voortvarend ter hand te nemen en stond een professionele benadering voor. Victor en zijn collega introduceerden daarop de industriële veiligheidsmanagementtechnieken en verbaasden zich over de toepasbaarheid daarvan in zo'n totaal andere omgeving.

Inmiddels is het ziekenhuis door de inspecterende overheid meermalen geprezen voor de systematische wijze waarop het veiligheidsbeleid vorm krijgt. Hoe dat in zijn werk gaat, kon u lezen in de interviews met de manager patiëntveiligheid van het Beatrixziekenhuis, Yolanda de Graaf, in NVVKinfo van september 2007 en oktober 2008. De positieve ontwikkelingen in het ziekenhuis worden ook gevoed door het bijzondere samenwerkingsverband van een veiligheidskundige met een apotheker die ervoor heeft gekozen zich te richten op de veiligheid van patiënten.

Victor: 'Het is mij duidelijk dat veiligheidskundigen met kennis van veiligheidszorgsystemen ziekenhuizen wel iets te bieden hebben. En als het management van die ziekenhuizen dat op waarde schat en combineert met mensen die kennis hebben van de specifieke ziekenhuiscultuur, heb je de ideale mix.' Victor kickt op het feit dat in de industrie ontwikkelde methoden zo naadloos kunnen worden toegepast in de zorg en raakt er bijna niet over uitgepraat. Daarop maakt Nico grappenderwijs de kanttekening dat binnen de NVVK door Victors voorliefde voor patiëntveiligheid, in combinatie met zijn tomeloze inzet, de aandacht voor dat domein in een stroomversnelling is gekomen en dat het dus maar goed is dat er een nieuwe voorzitter is. Victor erkent het feit dat de nieuwe voorzitter nu de leiding heeft en houdt zijn mond... Dat is dus gladjes opgelost.

Nu kan de NVVK het pad vervolgen dat de laatste jaren is uitgezet. Nico: 'Professionalisering van de vereniging is belangrijk, maar ook de maatschappelijke discussie laten we niet los. In de periode dat Victor de vereniging heeft getrokken, zijn vele veiligheidskundigen aan het denken gezet over de bedoeling van hun functie. Dat ze hun bestaansrecht niet ontlenen aan de controle van het opvolgen van wet- en regelgeving, maar horen na te gaan wat hun in- en externe klanten willen en daarop moeten inspelen. Ze moeten maatwerk leveren! Afgaande op de productie van veiligheidskundige opleidingen zijn er 4.000 veiligheidskundigen in Nederland; ruim 2.000 daarvan zijn lid van de NVVK. Er is dus nog een wereld te winnen.' Maar Nico houdt als bergbeklimmer wel van een uitdaging. Hij onderkent bovendien het belang van internationale netwerken die de bekendheid en invloed van de NVVK kunnen vergroten en zal deze lijn van zijn voorganger met verve voortzetten.

### **Verschillende werkwijzen**

Hoewel de heren veel gemeen hebben als het gaat om de richting waarin de NVVK zich zou moeten bewegen, zullen de voorzitterschappen wel van elkaar verschillen. Victor heeft de afgelopen zes jaar de weg bereid. In het hoofdbestuur staan wat dat betreft de neuzen wel dezelfde kant op, maar: 'De NVVK verjongt en heeft dus



recht op een jonge voorzitter', zegt hij zelf. 'Nico is 45; ik was 54 toen ik zes jaar geleden aantrad.'

Nico moet er hartelijk om lachen. Hoe we de nieuwe voorzitter moeten kenschetsen? Gelukkig kan hij wel enkele specifieke kenmerken aangeven: hij heeft een vertrouwen in de mensen en hecht een grote waarde aan samenwerken. Hij is rechtdoor zee en heeft daarmee last van een omgeving waar veel 'ellebogenpolitiek' wordt bedreven. Hij is ook niet gevoelig voor status en ziet dat als positief. 'Dát hebben we in ieder geval gemeen', concluderen beiden.

De toekomst zal leren in welke richting de NVVK zich ontwikkelt. Maar met Nico als nieuwe voorzitter is één ding zeker: de vereniging beschikt over een leider met een sterke sociale ambitie. En met een bergbeklimmer als voorzitter zal het aan risicobewust momentum niet ontbreken!